

DECIZIE

21 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței
JudecătoriSvetlana Filincova,
Dumitru Visternicean, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către IP ”Agenția Servicii Publice”,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ÎS CRIS Registru, succesor în drepturi IP ”Agenția Servicii Publice” către Ion Șiman, intervenienți accesorii SRL “MLD Media” noi.md, SRL “Online Media” piațaauto.md, blogosfera.md, cotidian.md, moldovenii.md și politic.md, privind apărarea onoarei și reputației profesionale, dezmințirea informației false și defăimătoare,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017, prin care a fost admisă cererea lui Șiman Ion și repus ultimul în termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii instanței de fond și împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de IP ”Agenția Servicii Publice” împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 13 septembrie 2017,

c o n s t a t ă :

La data de 11 septembrie 2014, ÎS CRIS Registru, succesor în drepturi IP ”Agenția Servicii Publice” s-a adresat în instanța de judecată cu cerere către Ion Șiman, intervenienți accesorii SRL “MLD Media” noi.md, SRL “Online Media” piațaauto.md, blogosfera.md, cotidian.md, moldovenii.md și politic.md, cu privire la apărarea onoarei și reputației profesionale, dezmințirea informației false și defăimătoare.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 13 septembrie 2017, cererea de chemare în judecată, a fost admisă parțial.

Invocând ilegalitatea hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 13 septembrie 2017, la data de 19 septembrie 2017, IP ”Agenția Servicii Publice” a depus cerere de apel nemotivată, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii instanței de fond și în partea casată emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

La data de 23 octombrie 2017, Șiman Ion a depus cerere de apel împotriva hotărârii menționate supra, solicitând concomitent repunerea în termen de declarare a apelului.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de IP ”Agenția Servicii Publice” și i s-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate, acordându-i pentru

aceasta un termen de 10 zile de la data recepționării încheierii nominalizate.

La data de 13 decembrie 2017, prin intermediul Biroului de Audiență al Curții de Apel Chișinău, IP "Agenția Servicii Publice", a depus cerere de apel motivată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017, cererea de apel depusă de IP "Agenția Servicii Publice" împotriva hotărârii Judecătoriai Chișinău (sediul Buiucani) din 13 septembrie 2017, a fost restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017, a fost admisă cererea lui Șiman Ion cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și repus apelantul în termenul enunțat.

La data de 02 februarie 2018, IP "Agenția Servicii Publice", a declarat recurs la încheierile Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017, solicitând casarea încheierilor, trimiterea cauzei la rejudecare în partea apelului IP "Agenția Servicii Publice", iar în partea ce ține apelul lui Șiman Ion, casarea încheierii instanței de apel cu emiterea unei noi încheieri de restituire a apelului ca fiind depus tardiv.

În motivarea poziției sale, recurenta a indicat că cu încheierea, prin care s-a restituit cererea de apel, a făcut cunoștință la data de 25 ianuarie 2018.

Cu referire la încheierea prin care a fost restituită cererea de apel al IP "Agenția Servicii Publice", a menționat recurenta că, dosarul în speță este unul voluminos (2 volume) și a necesitat mai mult timp pentru întocmirea unui apel motivat, instanța urmând să acorde termen maxim în care apelantul să-ți formuleze poziția.

La fel, a indicat că în ședință nu s-a prezentat motiv pentru care nu a avut posibilitate de a se expune asupra chestiunii cu privire la restituirea cererii de apel precum și să solicite repunerea în termenul stabilit de instanță.

Cu privire la încheierea prin care a fost admisă cererea lui Șiman Ion și repus ultimul în termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii instanței de fond, recurenta a menționat că, instanța a discriminat-o, or Șiman Ion nu a participat la examinarea cauzei în fond, nu a ridicat intenționat corespondența expediată în adresa acestuia și neîntemeiat a solicitat repunerea în termen.

În conformitate cu art. 425 al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Având în vedere că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 19 decembrie 2017, comunicată recurentei la data de 25 ianuarie 2018 (vol II, f.d. 236), iar recursul a fost declarat la 02 februarie 2018, instanța de recurs consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale aplicabile speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de IP "Agenția Servicii Publice", urmează a fi **restituit** în partea ce ține de încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017, prin care a fost admisă cererea lui Șiman Ion și repus ultimul în termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii instanței de fond și **respins** în partea ce ține de încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017 prin care s-a restituit apelul IP "Agenția Servicii Publice", din următoarele motive.

Conform art. 426 alin. (3) al Codului de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și

fără participarea părților.

Cu privire la solicitarea din recurs de a casa încheierea Curții de Apel Chișinău 19 decembrie 2017, prin care s-a admis cererea de repunere în termen și s-a repus Șiman Ion în termenul de declarare a apelului, Colegiul conchide următoarele.

Potrivit prevederilor art. 116 alin. (5) al Codului de procedură civilă, încheierea judecătorească prin care este respinsă cererea de repunere în termen poate fi atacată cu recurs. Încheierea prin care s-a făcut repunerea în termen nu se supune recursului.

În corespundere cu prevederile art. 426¹ lit. e) al Codului de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă: încheierea nu poate fi atacată cu recurs, potrivit legii.

Reținând faptul că, potrivit legii încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017 nu se supune recursului, fapt indicat expres în actul judecătoresc, instanța de recurs apreciază drept abuziv recursul în această parte și care urmează a fi restituit fără examinare.

În conformitate cu art. 427 lit. a) al Codului de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 10 alin. (1) al Codului de procedură civilă, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Potrivit art. 16 al Codului de procedură civilă, hotărârile, încheierile, ordonanțele și deciziile judecătorești definitive, precum și dispozițiile, cererile, delegațiile, citațiile, alte adresări legale ale instanței judecătorești, sînt obligatorii pentru toate autoritățile publice, asociațiile obștești, persoanele oficiale, organizațiile și persoanele fizice și se execută cu strictețe pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod și în alte legi.

Conform art. 56 alin. (2) al Codului de procedură civilă, participanții la proces se bucură de drepturi procesuale egale și au obligații procesuale egale, cu unele excepții stabilite de lege în dependență de poziția pe care o ocupă în proces. Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Potrivit art. 100 alin. (1) al Codului de procedură civilă, actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire.

În corespundere cu 110 al Codului de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 113 al Codului de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător). Cererile și documentele depuse după expirarea

termenului de procedură nu degreveză de îndeplinirea obligației procedurale.

Prin prisma normelor de drept citate, raportate la înscrisurile speței, Colegiul constată că IP "Agenția Servicii Publice", fiind citată legal pentru ședință (vol II, f.d. 197), a cunoscut cu certitudine despre încheierea instanței de apel din 24 octombrie 2017 prin care ultima a fost obligată să prezinte cererea de apel motivată în termen de 10 zile.

În această ordine de idei, Colegiul ajunge la concluzia că instanța de apel și-a îndeplinit obligația pozitivă de comunicare a actului de procedură emis și i-a comunicat recurenteii încheierea contestată.

Reținând cele constatate, precum și obligația părților și participanților la proces de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale, IP "Agenția Servicii Publice" urma să înlăture neajunsurile stipulate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017 în termenul stabilit, iar în cazul imposibilității îndeplinirii actului dispunând de dreptul de a solicita prelungirea acestui termen, prezentând probe în susținerea acestei imposibilități.

Deși, cererea de apel motivată a fost prezentată până la ședința din 19 decembrie 2017, înlăturând neajunsurile în opinia recurenteii, termenul de 10 zile pentru îndeplinirea actului urma a fi calculat din ziua recepționării încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017, limită fiind data de 01 decembrie 2017 inclusiv.

Ca urmare, Colegiul atestă cu siguranță faptul că, înlăturarea neajunsurilor a cererii de apel depuse de IP "Agenția Servicii Publice" a avut loc cu depășirea termenului stabilit de instanță.

Totodată, cu privire la argumentele recurenteii ce țin de gradul complexității cauzei, timpul necesar pentru expunerea poziției motivate într-un astfel de dosar și lipsa reprezentantului IP "Agenția Servicii Publice" în ședința de judecată pentru a se expune asupra punerii pe rol a cauzei și a solicita repunerea în termen, instanța de recurs concluzionează următoarele.

În așa fel, Colegiul relevă că, potrivit art. 61 al Codului de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

La fel, Colegiul reține că actul judecătoresc de procedură implică cert obligația pozitivă a apelantului de a prezenta apelul motivat, iar nerealizarea acestei sarcini procedurale, precum și necontestarea actului procedural prin care nu s-a dat curs cererii de apel, instituie prezumția recunoașterii legalității acestui act procedural și, în consecință, obligația de a se conforma cerințelor instanței de apel, denotă întrunirea în speță a temeiurilor legale pentru restituirea cererii de apel.

Articolul 6 §1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile.

În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 §1 al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Aplicând normele legale invocate mai sus și jurisprudența CEDO la speță, Colegiul remarcă ca fiind indubitabilă obligația apelantului de a prezenta instanței de apel motivele pentru care contestă hotărârea și încheierile primei instanțe,

această obligație fiind stabilită de Lege și urmărind scopul unei bune administrări a justiției în R. Moldova.

Reprezentantul IP "Agenția Servicii Publice", cunoscând cu certitudine necesitatea depunerii cererii de apel motivate, ținând cont de complexitatea cauzei deduse justiției, timpul acordat pentru acțiuni procesuale, raportate la capacitățile profesionale ale acestuia, urma să prevadă volumul de lucru impus și să respecte principiul bunei-credințe depunând în termen apelul motivat, eventual solicitând prelungirea (repunerea după caz) termenului de executare a unei obligații procesuale.

La fel, Colegiul apreciază critic alegațiile recurente cu privire la lipsa reprezentantului în ședința de judecată, succedată de imposibilitatea expunerii asupra unor chestiuni procedurale în situația în care însăși reprezentantul instituției a solicitat expres, prin cerere (vol. II, f.d. 219), examinarea cererii de apel în lipsa acestuia.

Jurisprudența CtEDO reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat (cauza van Harn vs. Germania, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs. Republica Moldova, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza SA Universul vs. Republica Moldova, hotărâre din 10 iulie 2012).

Instanța de apel, urmând scopul bunei desfășurări a procesului, a instituit două termene distincte pentru acțiuni procesuale, iar IP "Agenția Servicii Publice" mizând pe convingeri greșite, eronat a ajuns la concluzia alternativei termenelor pentru îndeplinirea obligației impuse.

Așadar, ca urmare a măsurilor "fără șanse de câștig" întreprinse pentru protecția drepturilor sale, totalizate din acțiuni (depunerea peste termen a apelului motivat) și inacțiuni (lipsa solicitării de prelungire / repunere în termen), Colegiul reiterează că, acele consecințe negative prevăzute de legislație sunt opozabile recurente în plină măsură.

Luând în considerație cele indicate mai sus, Colegiul ajunge la concluzia că recursul urmează a fi **restituit** în partea ce ține de încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017, prin care a fost admisă cererea lui Șiman Ion și repus ultimul în termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii instanței de fond și **respins** în partea ce ține de încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017 prin care s-a restituit apelul IP "Agenția Servicii Publice", cu menținerea încheierii recurate.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 426¹ lit. e), 427 lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se restituie recursul declarat de către IP "Agenția Servicii Publice" în partea ce ține de încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017, prin care a fost admisă cererea lui Șiman Ion și repus ultimul în termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii instanței de fond.

Se respinge recursul declarat de către IP "Agenția Servicii Publice" în partea ce ține de încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017 prin care s-a restituit apelul IP "Agenția Servicii Publice".

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de ÎS CRIS Registru, succesor în drepturi IP ”Agenția Servicii Publice” către Ion Șiman, intervenienți accesorii SRL “MLD Media” noi.md, SRL “Online Media” piațaauto.md, blogosfera.md, cotidian.md, moldovenii.md și politic.md, privind apărarea onoarei și reputației profesionale, dezmințirea informației false și defăimătoare.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Svetlana Filincova,

Judecători

Dumitru Visterniceanu,

Nicolae Craiu